

Tvillingar och trillingar i skolan -tips åt lärarna

Till samma eller enskilda klasser

I allmänhet så finns det inget rätt svar för flerlingsbarn ifall de ska börja på samma eller skilda klasser, utan beslutet bör göras skilt för varje familj. Förskoleläraren samt klassläraren bör tillsammans med föräldrarna och flerlingssyskonen diskutera vad som skulle vara den bästa lösningen för barnen. Man kan inte ge ett automatiskt svar att flerlingsbarn alltid bör placeras i samma klasser eller alltid i skilda klasser. I Finland finns det ingen lag eller direktiv på att flerlingsbarn alltid bör placeras i samma eller enskilda grupper, utan barnens och föräldrarnas önskemål beaktas när beslutet görs.

Enligt undersökningar finns det inget bevis på att barnens individuella utveckling, akademiska prestation, kognitiva utveckling samt uppförande i skolan skulle vara bättre pga ett specifikt val. I vissa situationer kan det finnas mer grund för ett visst val än det andra valet.

Situationer som ger grund för val av samma klass:

- Ifall tvillingarna själva motsätter sig kraftigt till att börja på skilda klasser, så finns det ingen orsak till att ge dem psykisk smärta och tvinga dem att placeras i skilda klasser.
- Ifall det nyligen skett en stor förändring i barnens liv. T.ex en flytt eller en skilsmässa.
- Om det inte finns tre olika klasser för samma årskurs, så finns det ingen orsak att placera en trilling i en skild klass och de två andra trillingarna i samma klass. Då kan den som placeras ensam i en klass känna sig övergiven.

Grund för att placera dem i skilda klasser:

- Det ena flerlingssyskonet är så pass dominant mot den andra att dennes självkänsla försvagas.

När det känns bra för föräldrarna, flerlingssyskonen samt lärarna så har man gjort ett bra klassval. Beslutet bör granskas årligen. För barnets del är det bäst att en möjlig förändring sker när det annars också annars skulle ske förändringar.

Skolstart under olika år? Specialklass?

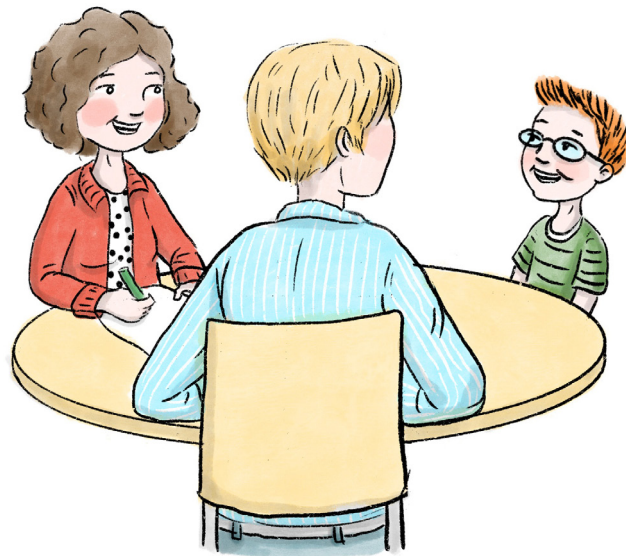
Att barnen skulle börja skolan under olika år är inte att rekommendera sett ur barnens synvinkel, speciellt eftersom att det barn som börjar senare ta det som en negativ upplevelse. Ifall barnet har svag försening i utveckling finns det ofta andra lösningar som kan fungera. Ifall syskonet har grav försening i utvecklingen kan det vara aktuellt med specialskola för detta barn. Då får barnet känna att dennes självkänsla förbättras eftersom att barnet får vara med andra likasinnade barn.

Tips åt lärarna för att stödja flerlingsbarnets individ

- Lär dig att se skillnad på barnen.
- Diskutera med barnen samt med föräldrarna för att komma fram till en lösning ifall du inte kan skilja på barnen.
- Be föräldrarna att berätta om barnens egna personlighetsdrag och lösningar ifall igenkänning fortfarande är ett problem.
- Flerlingsskap är något som är en naturlig del för flerlingsbarnens identitet och inte något som de bör "bli av med" för att skapa en egen person. Ta alltid med föräldrarna och barnen i diskussioner kring att stödja barnens individ samt val av grupper. Gemensamma diskussioner är viktiga för flerlingsbarnens individuella utveckling.
- Gör val av grupp för alla tvillingar, trillingar/ fyringar skilt för sig och genom att diskutera med dem.
- Lyssna alltid på barnen skilt för sig och ge dem tillräckligt med tid för att uttrycka sig.
- Observera barnens intressen, t.ex ifall barnet väljer att gå på musikklassen. (Observera att syskonen kan ha samma intressen).
- Beröm dem enskilt.
- Stöd barnen till att få individuella vänskapsrelationer.
- Kalla barnen vid deras namn och inte med ett gemensamt samlingsnamn som t.ex tvillingarna, trillingarna, fyr-lingarna.
- Rikta talet till det barn som du pratar med.
- Placera flerlingsbarnen på olika sidor av klassen vilket hjälper för igenkänning samt att de får en chans att uttrycka sig och bli sedda som egna individer men som också hindrar dem från att jämföra och konkurrera sinsemellan.
- Dela ut information skilt åt varje barn.
- Sök efter kännetecken i personlighetsdragen, uppförandet, handstilen, kroppsbyggnaden eller personliga kännetecken i rösten hos barnet. (Dock inte något kännetecken som barnet upplever negativt).
- Håll diskussioner med barnet enskilt men t.ex med bokade tider som kommer efter varandra.
- Fundera tillsammans med föräldrarna och barnen om det finns lämpliga lösningar på hur man skulle kunna se skillnad på dem. (Föreslå t.ex olika frisyrer eller olika kläder)
- Dela in dem i olika versamhetsgrupper/grupper.
- Erbjud dem möjligheten att pröva på något eget och hitta ett individuellt intresse via skolans arrangerade fritidsaktiviteter.
- Jämför inte flerlingssyskonens prestation sinsemellan. Upprepad jämförelse sinsemellan kan ha en negativ inverkan på deras självkänsla. Flerlingsbarnens utveckling kan vara samma eller olika sinsemellan, man bör därför inte förvänta sig likadana inlärningsresultat, likadant uppföljande eller noggrannhet sinsemellan.

Samarbete

Då barnen förflyttar sig från lågstadiet till högstadiet bör man återigen bedöma valet av klass för varje enskilt fler-lingsbarn. När flerlingsbarnen förflyttar sig till högstadiet ökar det egna intresset för utbildningsområdet när det kommer till kriterier för val av klass, om möjligt. Flerlingsbarnens beroende av varandra kan i ett senare skede på-verka deras studieplaner, ifall syskonen vill göra allt tillsammans. Då kan det även hända att man skjuter upp att göra olika val. Barnet bör få öva sig att fungera skilt för sig samt att göra egna beslut redan som barn i skolan. För när man funderar tillsammans så hittar man de bästa lösningarna som fungerar. Mera information angående samarbete hittar ni i: *Kaksoset ja kolmoset koulussa* -guiden (på finska), www.monikkoperheet.fi.

Detta är en sammanfattning av Finlands flerlingsfamiljs Rf guide "Kaksoset ja kolmoset koulussa".

Översattes av: Socionom YH Anna Träskbäck. Guidens expertgrupp var: PeM Suvi Alamaa, FD Kristiina Heinonen, PeK Nelli Helle, PM Ulla Kumpula, PeM Hanna Lenkola, Sosionom YH Elina Santala och PeM Virpi Vuolteenaho. Guiden kommenterades av: MKD Irma Moilanen. Den internationella undersökning-srecenssionen som utarbetats för guiden har gjorts av PeK Nelli Helle.

Källor:

Alexander, M. (2012). Educating Multiples in the Classroom: Together or Separate? *Early Childhood Education Journal*, 40 (3), 133-136. * Alin-Åkerman, A.B. (1999) The psychology of triplets. Teoksessa Sandbank. A.C. (toim.) *Twin and Triplet Psychology. A Professional guide to working with multiples*. London: Routledge, 70-99. * Costiander, K. Sähköpostiedonanto 11.12.2018. Opetushallitus. Teoksessa Kumpula, U., Kaprio, J., Lavikainen, A. ja Moilanen, I. (2020). Kiehtova kaksosuus. *Monikkosisarusten elämää*. Gaudeamus. * Hay, D. A. (1999). Secondary schooling. Teoksessa A. Sandbank (toim.), *Twin and triplet psychology: A professional guide to working with multiples* (s. 119-142). Routledge. * ICOMBO. 2012. International Council Of Multiple Birth Organizations. Kirje monikkolasten vanhemmille. Viitattu 1.7.2020. <http://icombo.org/wp-content/uploads/2012/10/letter-to-parents1.pdf> * Penninkilampi-Kerola, V., Moilanen, I., & Kaprio, J. (2005). Co-twin dependence, social interactions, and academic achievement: A population-based study. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22 (4), 519-541. * Polderman, T. J. C., Bartels, M., Verhulst, F. C., Huizink, A. C., van Beijsterveldt, C.E.M., & Boomsma, D. I. (2010). No effect of classroom sharing on educational achievement in twins: A prospective, longitudinal cohort study. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 64 (1), 36-40. * Preedy, P. (1999). Meeting the educational needs of pre-school and primary aged twins and higher multiples. Teoksessa A. Sandbank (toim.), *Twin and triplet psychology: A professional guide to working with multiples* (s. 70-99). Routledge. * van Leeuwen, M., van Den Berg, S. M., van Beijsterveldt, T. C. E. M. & Boomsma, D. I. (2005). Effects of Twin Separation in Primary School. *Twin Research and Human Genetics*, 8 (4), 384-391. * Webbink, D., Hay, D., & Visscher, P. (2007). Does Sharing the Same Class in School Improve Cognitive Abilities of Twins? *Twin Research and Human Genetics*, 10 (4), 573-580.